

REGIONAL ACTION PLAN

1. Introduction

City background in the mobility field

Maribor is Slovenia's second largest city with about 105.000 inhabitants and an urban area of 147 km². Maribor lies on the river Drava, at the point where the Pohorje Mountain, the Drava valley, the Drava plain, and the Kozjak and Slovenske Gorice Hill ranges meet. The city's development was, is and will be determined by its geographical position on the juncture of roads connecting Central Europe with Southern Europe and Western Europe with the Pannonian plain. Due to its distance of just 18 km from the Austrian border, Maribor represents the gateway into the country as well as to the Balkans. This favourable position makes the city a cultural and economic centre of the north-eastern Slovenia. Out of it comes also the environmental pollution caused by traffic. The majority of citizens used individual cars for traveling to work and also for other activities over the day. Many trips include the city centre. Car transport has no real competitors. The inhabitants, who do not drive or do not own a car, do not have the same mobility conditions. Also the residents, households or companies that want to change to cheaper and friendlier modes of mobility do not have competitive alternatives.

Since mobility is crucial to quality of life and play a key role in all functions of society Municipality of Maribor gradually began to implement measures for mobility management and transport system improvement in the framework of the adoption of the following documents:

- Municipal environmental programme with detailed action plan for urban mobility was adopted at the City council in 2008.
- Sustainable energy and climate changes issues were developed within Local energy concept (adopted in 2009 and novelized in 2017). Detailed action plan for energy use reduction and RES in transport were set.
- The Sustainable Urban Mobility Plan for Maribor (SUMP) adopted at the City Council in 2015.

Many of the implemented activities in the past years have a positive impact on the state of the mobility (eg the expanding of the pedestrian zone in the city centre), however, some key obstacles remain (eg inefficient public transport system, unconnected network of cycling routes).

Maribor Municipality

2. General information

Project: RESOLVE

Partner organisation concerned: Municipality of Maribor

Country: Slovenia

NUTS2 region: SI03

Contact person: Gordana Kolesarič

email address: gordana.kolesaric@maribor.si

phone number: +386 2 2201 457

3. Policy context

The Municipality of Maribor is working on improvement of local policy in the field of mobility. With this Action Plan Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) as policy instrument is addressed, meaning that Action Plan aim to impact on local development policy instrument.

Hereafter further details on the policy context and the Action Plan contribution in order to improve the policy instrument are given.

Sustainable Urban Mobility Plan for Maribor (SUMP) is a modern document which considers and upgrades existent strategic documents of the city and the region. The document was adopted by the City Council of Municipality of Maribor in the 2015. The basis for the document is a long-term 20-year vision, whilst the measures are medium-term (mostly until 2023). Operative elaboration of a document with budget action plan is expected in five-year period (until 2020). Even though the SUMP is focused on transportation system in Maribor, it does not neglect the central role of Maribor in the region and therefore takes into account suburb traffic flows and migration patterns of commuters from the wider area as well as visitors in Maribor.

SUMP is one of the municipality main strategies for carbon reduction. At the national level SUMP represents the crucial document needed for funding investments at the local level through Structural Funds and Cohesion Fund (Operational program for implementation of European cohesion policy the period 2014-2020).

Strategic pillars of SUMP for Maribor comprise basic decisions in five key activity areas in the future:

Maribor Municipality

1. Implementation of the integrated mobility planning
2. Promotion of walking as an important travelling mode
3. Optimal uses of potentials of cycling
4. Design of attractive public passenger transport
5. Rational use of cars

The development of the Action Plan was carried out in the framework of the European program Interreg Europe and the RESOLVE project. The RESOLVE project innovatively addresses two urgent challenges in European cities: the declining retail sector and the increasing need to reduce CO₂ emissions. The overall objective is to reduce carbon emissions created by retail related traffic in town and city centres while also supporting jobs and growth in the local retail economy.

At this point SUMP for Maribor does not recognise the issue of retailing in the city centre or similar areas where economic activities are much dependent on traffic arrangements (i.e. pedestrian zones, logistic organisation).

With this Action Plan Municipality of Maribor will improve its Sustainable Urban Mobility Plan in the area of economic development and urban mobility in the city centre. With this Action Plan the SUMP of Maribor is being improved in a way that more attention is paid to the regulation and organization of the delivery of goods to companies, shops and restaurants in the city centre and to reduction the use of motor vehicles in the city centre with expanding of pedestrian zones, improving cycling infrastructure and public transport offer. These activities are, in addition to reducing CO₂ emissions, expected to increase the attractiveness of the city centre, which will have a positive impact on the city centre economy. In this context attention in Action Plan is given to the organizational activities oriented towards better communication of the city administration with retailers and other entities operating in the city centre.

4. Exchange of experience within the RESOLVE project

Exchange of experience within the RESOLVE project represents the basis for the preparation of the Regional Action Plan in Maribor.

In the RESOLVE project we are learning how to reduce carbon emissions from traffic in city centre while supporting growth in the local retail economy. During the project we were learning and exchanging the experiences with partners and their stakeholders from Almada, Reggio Emilia, Ostrava and other cities from Netherlands and their experts how to improve existing pedestrian zones and commercial areas, how to pedestrianize new commercial areas, improve public transport and retail delivery by e-mobility, create a cycling path network. Maribor has to

Maribor Municipality

study the system not only the implementation part but also organisational part since there is a weak cooperation between the city and retailers in the city centre. We are planning to take appropriate organisational and investment measures by introducing some of the good practices and ideas, tailored for local needs in Maribor.

Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements of policy instrument during following study visits:

Reggio Emilia (November 2017)

Reggio Emilia's Electrical Experience where delivery and other services use electric cars in the city center inspired Maribor to introduce delivery by electric cars by obliging delivery companies to use electric cars in the Pedestrian zone during day delivery.

Almada (September 2017, April 2018)

Flexible mobility service in Almada / Maribor is introducing a similar mobility service with electrical vehicle in the pedestrian zone.

Pedestrianization in Almada / Maribor learned from pedestrianization in Almada city center. Maribor City Council intends to introduce a shared space street in city center where motorized traffic should be decreased. It will be a pilot project.

Cycle path network in Almada / in Maribor the cycle path network will be improved; there is lots of missing cycle paths to different destinations and quarters in the city. Maribor will design new cycle paths to build a real network.

Rotterdam/Antwerp (September 2018) - bike sharing system

Maribor learned about bike sharing system and will introduce such system in 2019.

5. Action plan

The Action Plan was prepared on the basis of information and knowledge gathered within project RESOLVE exchange of experience activities and on the basis of an analysis of the situation and needs of the city centre in the field of mobility and economic revitalization, which was one of the project activities. The surveys of visitors and retailers operating in the city centre identified the need to reduce the traffic of motor vehicles inside the pedestrian area, to reduce motor traffic in the wider area of the city centre and to build on the attractiveness of the city centre in order to increase the visit and to influence on the economic activity of the city centres.

Goals:

- Reduction of motor traffic related to the delivery of goods in the city centre;
- Reduction of the share of individual car transport related to visits of the city centre;
- Reducing the air pollution of the city centre due to motor traffic;

Maribor Municipality

- Give more space in the city centre to sustainable forms of mobility, especially to pedestrians;
- Increasing the attractiveness of the city centre with the aim to increasing the visits and growth of the small economy;
- Improving the state of the environment due to the reduction of emissions from motorized traffic and noise.

The Action Plan recommends measures (activities), responsible bodies and players involved for the implementation, timeframe, relevance to the project and short description of each measure as well as costs and funding sources needed for the implementation of each identified measure.

There were three areas of actions with specific activities identified:

ACTION 1: More environmentally friendly delivery of goods to the retailers in the city centre

ACTION 2: Better modal split in the city centre

ACTION 3: Cooperation, communication and information

Hereafter, proposed measures (activities) of each area of action are presented.

Action 1: More environmentally friendly delivery of goods to the retailers in the city centre

MEASURE 1:	Delivery by e-vehicles	
Type of measure:	Soft	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	Delivery service companies (courier expresses)	Until the end of 2019
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>Measure includes introduction of delivery in the city centre and pedestrian zone by e-vehicles. This is the result of the amendment to the existing ordinance which was prepared during the RESOLVE project and adopted by the City Council in 2018. The transition period for the implementation of the change is until end of 2019. City inspectorate will be responsible for monitoring the implementation of measure.</p> <p>Currently the delivery system inside the pedestrian zone is arranged in a way that enables some of the courier expresses companies to enter the zone during the whole day (meaning also outside the defined delivery time). In accordance with the new rules this services will be possible only with e-vehicles.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Reggio Emilia study visit in November 2017 where their electrical experience for delivery and other services in the city center was presented.</p>	
Costs:	Funding sources:	
Not specified	Private sources of delivery companies	
Indicator of success:	<p>Courier express delivery with e-vehicles established</p> <p>Share of deliveries made with e-vehicles</p>	

Maribor Municipality

MEASURE 2:	Delivery by cargo bicycles	
Type of measure:	Soft	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Delivery service company with the cooperation of Municipality of Maribor	Delivery service company (courier expresses) Cooperative - Social Company in the city centre	Until the end of 2019
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>Measure includes a pilot project of introducing the delivery service inside the pedestrian zone using cargo bicycles.</p> <p>Delivery companies note 30% annual growth in the number of packages in delivery and it is predictable that the number of packages will double in the coming years. Therefore, the establishment of this measure in the pedestrian area as well as wider area of the city centre is gradually foreseen for the reduction of motor vehicles.</p> <p>The idea for this activity was formed on the basis of cooperation and exchange of experience within stakeholder group.</p>	
Costs:	Funding sources:	
Not specified	Private sources of delivery companies	
Indicator of success:	Pilot project introduced	

Action 2: Better modal split in the city centre

Besides the measures (activities) to reduce motor traffic for delivery, it is also necessary to reduce the individual use of the car for everyday activities related to the city center. The city administration has put in place measures to improve the mobility of the population, such as bicycle connections between urban districts and the city center, to improve the pedestrian and cycling infrastructure in the city center and to introduce the new public transport service. With these measures it is expected that the attractiveness of the city center will increase which will have a positive impact on the city centre economy.

Maribor Municipality

MEASURE 3:	Introducing e-mobility in the city centre by free public transport	
Type of measure:	Hard	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	Marprom - Public Transport Company Maribor Tourist Board	2018-2019
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>Measure includes introduction of new mobility service with electric vehicle in the pedestrian zone.</p> <p>The mini electric vehicle enables citizens and visitors easier access to the shops, restaurants, market, different institutions and sights at the city centre as well as the visit to various events. The mini electric vehicle does not have a planned route to stop. Inside the pedestrian area, it can take you wherever somebody wants to go. The ride is free.</p> <p>In 2018 the service was introduced as a pilot action. On the basis of the vehicle testing period and good response service will be implemented as a permanent offer from 2019 on and will be supported with additional marketing and monitoring.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Almada study visit in September 2017 and April 2018 where flexible mobility service was presented.</p>	
Costs:	Funding sources:	
70.000 EUR	Municipality of Maribor	
Indicator of success:	Number of users	

Maribor Municipality

MEASURE 4:	Introducing shared space at the Koroška road and Main city Square	
Type of measure:	Hard	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	University of Maribor - Faculty of Civil Engineering, Traffic Engineering and Architecture Representatives of retailers General public (inhabitants, civil initiatives, media)	2020
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>The objective of the investment is regulating the narrower area of the Main City Square and part of the Koroška road. With the investment, the area will be designed as a quality and modern public space that builds on the existing spatial design of the area. The measure of introducing the shared space is the approach where pedestrians, cyclists, public passenger transport and certain types of motor transport use the same surface in one plane.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Almada study visit in September 2017 and April 2018 where pedestrianization projects were presented.</p>	
Costs:	Funding sources:	
4.7 mio EUR	2.1 mio EUR Cohesion Fund 2.6 mio EUR Municipality of Maribor	
Indicator of success:	Shared space implemented Changes in modal split in the city centre	

Maribor Municipality

MEASURE 5:	Introducing shared space at the Cafova street	
Type of measure:	Hard	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	University of Maribor - Faculty of Civil Engineering, Traffic Engineering and Architecture General public (inhabitants, civil initiatives, media) Educational institutions based in Cafova Street	2020
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>The shared space will be introduced in the entire Cafova street area in order to reduce space that is intended only for cars and thus improve housing conditions and allowing better conditions for the development of retailer services and restaurants. Within the shared space implementation, the number of parking spaces will be significantly reduced and new forms of space use will be put in place in cooperation with retailer services.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Almada study visit in September 2017 and April 2018 where pedestrianization projects were presented.</p>	
Costs:	Funding sources:	
490.000 EUR	320.000 EUR Cohesion Fund 170.000 EUR Municipality of Maribor	
Indicator of success:	Shared space implemented Changes in modal split in the city centre	

Maribor Municipality

MEASURE 6:	Introducing a parklet in the city center	
Type of measure:	soft	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	General public (inhabitants, non-governmental organizations, restaurant and shop owners).	2019 - 2020
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>The City administration is improving public space by reducing place for vehicles in several areas of the city center.</p> <p>A parklet (sidewalk extension that provides more space for people) will be introduced near the pedestrian zone. Some parking places will be reduced and the space will be designed for people to meet as well as for cycle parking to encourage people to cycle to the city center. The parklet will be installed first for a limited period for some months in a street situated next to the pedestrian zone. If the results of the monitoring will be positive, it will be installed permanently.</p>	
Costs:	Funding sources:	
15.000 EUR	Municipality of Maribor, INTERREG EUROPE Programme	
Indicator of success:	<p>Parklet implemented and monitored</p> <p>Changes in modal split in the city centre</p>	

Maribor Municipality

MEASURE 7:		Bicycle infrastructure between city districts and local communities	
Type of measure:		Hard	
Responsible body:		Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor		University of Maribor - Faculty of Civil Engineering, Traffic Engineering and Architecture Maribor cycling network - Society for encouraging cycling and sustainable mobility	2020
Short description of the measure with the relevance to the project:		<p>New cycle paths will connect neighbourhoods in Maribor with the city centre cycle path network in order to promote and enable inhabitants of Maribor who live in the living quarters to plan their daily trips to work and shopping areas by bike. Now there is no safe infrastructure for biking from living quarters to the shopping and pedestrian zone in the city centre. Measure includes building new bicycle connections and improving existing ones.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Almada study visit in September 2017 and April 2018 where cycle path network were presented.</p>	
Costs:		Funding sources:	
1,7 mio EUR		European Regional Development Fund Municipality of Maribor	
Indicator of success:		Bicycle infrastructure between city districts and local communities implemented Changes in modal split	

Maribor Municipality

MEASURE 8:	Introduction of Bike sharing system	
Type of measure:	Hard	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	Private player	2020 -2021
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>With the introduction of bike sharing system the city wants to introduce a service for a sustainable, environmental, health and energy efficient way of traveling in the city. Within the framework of the measure, 12 bicycle rental sites will be established and 120 bikes will be offered to use.</p> <p>Good practices learned in RESOLVE project contributed to changes and improvements during Rotterdam/Antwerp (September 2018) were bike sharing system was presented.</p>	
Costs:	Funding sources:	
Not yet specified	Private sources	
Indicator of success:	Number of service users per month/year	

Action 3: Cooperation, communication and information

Selected measures will be implemented in order to improve cooperation between city administration, retailers and other entities operating in the city centre and to promote city centre as an attractive city destination.

Maribor Municipality

MEASURE 9:	Improved communication with retailers in the city centre	
Type of measure:	Soft	
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:
Municipality of Maribor	Representatives of retailers and restaurants in the city centre Maribor Tourist Board	2019 - 2020
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>Results of the survey that was prepared as one of the RESOLVE activity and conducted in 2017 and 2018 among retailers in the city center showed that there is a weak communication and cooperation between city administration and city centre. The need for managing city centre was identified also during stakeholders group meetings.</p> <p>Within the measure municipality is planning to take appropriate organisational measures in order to establish better conditions for proper cooperation and implementation of specific activities also in the area of promoting city centre and its offer.</p>	
Costs:	Funding sources:	
Starting point: As part of the city administration work.	/	
Indicator of success:	Number of meetings and other cooperation activities City centre management established	

Maribor Municipality

MEASURE 10:		Informational, promotional and awareness raising activities in the field of sustainable mobility	
Type of measure:	Soft		
Responsible body:	Stakeholders involved:	Timeframe:	
Municipality of Maribor with the Maribor Tourist Board	Professional partners (for example Energy agency of Podravje) Representatives of retailers and restaurants in the city centre	continuous	
Short description of the measure with the relevance to the project:	<p>Measure includes information and education of different target groups in the field of mobility and environment, like:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preparation of different leaflets and brochures - Promoting new mobility services and infrastructure implemented (pedestrian, cycling) - Motivation activities for users of different mobility modes - Workshops organizing <p>This measure serves as support measure for planned infrastructure projects in connections to promoting city centre and its offer.</p>		
Costs:	Funding sources:		
Starting point: As part of the city administration work.	/		
Indicator of success:	Number of people participate in the specific activity		

Mestna občina Maribor

**AKCIJSKI NAČRT ZA ZNIŽANJE EMISIJ OGLJIKOVEGA DIOKSIDA IZ NASLOVA
VZPOSTAVITVE TRAJNOSTNIH PROMETNIH UKREPOV
V MESTNEM SREDIŠČU MARIBORA**

Maribor, marec 2019

Vsebina izraža avtorjevo stališče. Organ upravljanja ni odgovoren za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje dokument.

NAZIV

AKCIJSKI NAČRT ZA ZNIŽANJE EMISIJ OGLJIKOVEGA DIOKSIDA IZ NASLOVA
VZPOSTAVITVE TRAJNOSTNIH PROMETNIH UKREPOV V MESTNEM SREDIŠČU
MARIBORA

NAROČNIK

Mestna občina Maribor
Ulica heroja Staneta 1
2000 Maribor

PRIPRAVLJAVEC

Energetska agencija za Podravje
Smetanova ul. 31
2000 Maribor
Tel: 02 234 23 60
Faks: 02 234 23 61

AVTORJI: dr. Vlasta Krmelj, univ.dipl.inž.
Branka MIRT, prof. biol. in kem.

ŠTEVILKA POGODBE

41001-708/2017-11

Odgovorna oseba naročnika: Aleksander Saša Arsenović, župan

[Handwritten signature in blue ink]

Odgovorna oseba pripravljavca: dr. Vlasta Krmelj, univ.dipl.inž., direktorica

[Handwritten signature in blue ink]

Datum izdelave: marec 2019

[Vertical handwritten notes in blue ink on the right margin]

1. Uvod

Mestna občina Maribor je v sodelovanju s partnerskimi mesti in organizacijami v letu 2016 pridobila sredstva za evropski projekt RESOLVE, ki ga sofinancira program INTERREG EUROPE. Evropski projekt »RESOLVE - Trajnostna mobilnost in prehod v nizkoogljično gospodarstvo na področju prevoza blaga« sledi cilju za pripravo in uvedbo ukrepov za zmanjšanje ogljikovih izpustov in drugih onesnaževal, ki izhajajo iz prevoza blaga.

V evropskih mestih se povečuje prevoz blaga kakor tudi oseb v nakupovalnih in mestnih središčih: približno 64% prevoza v zvezi z nakupi opravimo z avtom in skoraj 100% dostave blaga se izvede z motoriziranimi vozili. Mesta in regije so razdvojene med potrebo za zmanjšanje motoriziranega prometa ter škodljivih emisij in potrebo po spodbujanju rasti gospodarskega sektorja. Potovanja povezana s trgovino prispevajo velik delež vseh emisij nastalih pri prevozu kakor tudi onesnaževanje zaradi zastojev: to predstavlja oviro pri doseganju evropskega cilja prehoda v nizkoogljično družbo a hkrati priložnost za razvoj novih pristopov, kako organizirati mobilnost ljudi in blaga na bolj trajnosten in energetsko učinkovit način.

V okviru sodelovanja z lokalnimi deležniki si partnerska mesta projekta RESOLVE prizadevajo izboljšati lokalne in regionalne politike in vplivati na izvajanje instrumenta Evropskega sklada za regionalni razvoj, zmanjšati ogljikove izpuste iz naslova prevoza blaga v mestnih središčih, istočasno podpirati gospodarsko rast in delovna mesta na področju trgovine na drobno. V prvem delu projekta RESOLVE partnerji spoznavajo dobre prakse partnerskih mest. Strokovnjaki s področja prometa, ki sodelujejo pri projektu nudijo svetovanje pri pripravi strateških usmeritev trajnostne mobilnosti v posameznih mestih.

V okviru projekta RESOLVE se v Mariboru izdelava akcijski načrt z ukrepi za znižanje emisij ogljikovega dioksida iz naslova prevoza blaga v mestnem središču mesta. Na ta način se konkretizirajo ukrepi iz Celostne prometne strategije mesta Maribor za uporabo alternativnih sredstev prevoza in ureditvi dostave blaga trgovinam, podjetjem in gostinskim lokalom v mestnem središču.

1.1. Področje mobilnosti v mestu Maribor

Eden od dejavnikov razvoja mesta je njegov geografski položaj. Mesto Maribor leži na stičišču cest, ki povezujejo srednjo Evropo z južno Evropo in zahodno Evropo s panonsko ravnico. Zaradi ugodnega geografskega položaja se je mesto v preteklosti razvilo v kulturno in gospodarsko središče severovzhodne Slovenije. Posledice se kažejo tudi v pritiskih na okolje, ki ga povzroča promet. Večina občanov Maribora uporablja za potovanje na delo kot tudi ostale dnevne aktivnosti osebni avtomobil. Veliko potovanj vključuje tudi mestno središče. Prebivalci nimajo ustrezne alternative. Tisti, ki uporabljajo trajnostne oblike potovanja nimajo vzpostavljenih enakih mobilnostnih pogojev kot vozniki avtomobilov.

Mobilnost je ključnega pomena za kakovost življenja in ima v družbi pomembno vlogo. Mestna občina Maribor je v okviru sprejetja nekaterih strateških dokumentov v preteklosti začela postopoma izvajati ukrepe s področja izboljšanja prometnega sistema in upravljanja mobilnosti. Ključni dokumenti, ki vključujejo tudi področje prometa in mobilnosti so naslednji:

- Občinski program varstva okolja za Maribor (OPVO za MB), od 2008 do 2013
- Lokalni energetski koncept, Sprejet v letu 2009 in noveliran v letu 2017. V okviru dokumenta je bil pripravljen akcijski načrt, ki vključuje tudi področje URE in OVE v prometu.
- Celostna prometna strategija mesta Maribor, sprejeta v letu 2015.

Veliko izpeljanih aktivnosti v preteklosti ima pozitivne učinke na mobilnost, kot npr. širjenje območja za pešce, kljub temu pa nekatere ključne ovire ostajajo, kot npr. javni prevoz, ki je neučinkovit in nekonkurenčen osebnemu avtomobilu, nepovezano omrežje kolesarskih poti, dostava z motoriziranimi vozili v mestnem središču.

1.2. Celostna prometna strategija Mestne občine Maribor

Celostna prometna strategija (CPS) mesta Maribora je dokument, ki temelji na sodobnih pristopih načrtovanja prometa in mobilnosti in vključuje usmeritve in ukrepe za uresničitev priložnosti, ki jih ima na področju prometa in mobilnosti mesto Maribor. Dokument je Mestni svet MOM potrdil v letu 2015. Dokument se osredotoča na prostor in prometni sistem MO Maribor, pri čemer pa ne zanemarija osrednje vloge Maribora v regiji ter zato upošteva tudi primestne prometne tokove in potovalne vzorce dnevnih migrantov širšega območja ter obiskovalcev Maribora. Izhodišče

načrtovanja predstavlja dolgoročna 20-letna vizija, ukrepi akcijskega načrta so kratko in srednjeročni in obsegajo obdobje do leta 2023.

Strateški stebri, ki jih opredeljuje CPS Maribora – pet ključnih področji delovanja so naslednji:

1. Vzpostavitev celostnega prometnega načrtovanja
2. Uveljavitev hoje kot pomembnega potovalnega načina
3. Optimalno izkoriščanje potencialov kolesarjenja
4. Oblikovanje privlačnega javnega potniškega prevoza
5. Uveljavitev racionalne rabe motoriziranega prometa

Predvideni ukrepi posameznih strateških stebrov se dopolnjujejo in so med seboj povezani, vsem pa je skupna usmeritev v doseganje merljivih, finančno smotrnih, družbeno koristnih in prebivalcem prijaznih učinkov.

Z akcijskim načrtom, ki je predmet tega dokumenta in je bil pripravljen v okviru evropskega projekta RESOLVE programa Interreg Europe, se natančneje opredelijo projekti, katerih podlaga predstavljajo ukrepi v CPS. V akcijskem načrtu smo namenili pozornost projektom za učinkovitejšo organizacijo dostave blaga podjetjem, trgovinam in gostinskim lokalom v mestnem središču ter zmanjšanju uporabe motornih vozil na območju centra mesta. Pozornost se nameni tudi organizacijskim aktivnostim, usmerjenim v izboljšanje sodelovanja mestne uprave z deležniki mestnega jedra (trgovci, gostinci).

1.3. Izmenjava izkušenj v okviru projekta RESOLVE

Projektne partnerji projekta RESOLVE v okviru projektne aktivnosti pripravljamo ukrepe, da bi dosegli zmanjšanje emisij CO₂ iz prometa v mestnih središčih in hkrati podprli trgovino na drobno in ostale gospodarske subjekte, ki delujejo v mestnih središčih in jih sooblikujejo. V okviru študijskih obiskov izobraževanj v partnerskih mestih smo na predstavljenih primerih dobrih praks izmenjevali izkušnje in znanje ter se seznanili z nekaterimi sodobnimi pristopi pri načrtovanju ukrepov trajnostne mobilnosti. V okviru obiskov projektne partnerjev in njihovih strokovnjakov v mestih na Nizozemskem, Almadi na Portugalskem, v Reggio Emilii v Italiji in Ostravi na Češkem smo izmenjevali izkušnje o možnostih izboljšanja obstoječih območij za pešce, organizaciji dostave z električnimi in drugimi alternativnimi vozili, širjenju območij za pešce, možnostih izboljšanja storitev javnega prevoza, vzpostavitvi ustreznega omrežja kolesarskih poti. Pridobljene izkušnje smo uporabili pri pripravi akcijskega načrta za mesto Maribor, ki se poleg investicijskih ukrepov osredotoča na izboljšanje komunikacije in organiziranosti ciljnih subjektov, saj je bila v okviru opravljenih raziskav ugotovljena nizka stopnja sodelovanja med občino in deležniki, ki delujejo v mestnem središču (trgovci na drobno, gostinci). Tako so v okviru akcijskega načrta

predlagani investicijski ukrepi – tako imenovani "hard measures" (trdi ukrepi), kot tudi ukrepi s področja organizacije in komunikacije – tako imenovani "soft measures" (mehki ukrepi).

Dobre prakse s katerimi smo se seznanili v okviru študijskih obiskov projekta RESOLVE in jih upoštevali pri pripravi akcijskega načrta so naslednje:

1. Reggio Emilia (November 2017)

Predstavljen je bil primer dobre prakse uporabe električnih vozil na področju dostav in nekaterih drugih storitev v mestnem središču. Pridobljene izkušnje smo v Mariboru vključili v pripravo sprememb na področju dostav v območju za pešce, ki se bodo izven opredeljenih dostavnih časov v prihodnosti s strani dostavnih podjetij lahko opravljale izključno z električnimi vozili.

2. Almada (September 2017, April 2018)

Fleksibilna mobilnostna storitev v Almadi. / V Mariboru smo uvedli podobno storitev v obliki električnega vozila Maister.

Širjenje območja za pešce v Almadi. / Maribor bo pridobljene izkušnje uporabil pri uvedbi skupnega prometnega prostora v centru mesta. V okviru ukrepa se načrtuje zmanjšanje motoriziranega prometa.

Mreža kolesarskih poti v Almadi. / Z upoštevanjem pridobljenih izkušenj se načrtuje izboljšanje omrežja kolesarskih poti v Mariboru. Trenutno je prisotnih veliko manjkajočih kolesarskih odsekov na poti do posameznih krajevnih četrti. Predvideva se načrtovanje in izgradnja sklenjenega in uporabnikom prijaznega omrežja kolesarskih poti.

3. Rotterdam/Antwerp (September 2018) – sistem samopostrežne izposoje koles

Predstavniki mesta Maribor so se v okviru študijskega obiska seznanili s sistemom izposoje/souporabe koles (bike sharing system). Občinska uprava načrtuje vzpostavitev takšnega sistema tudi v Mariboru.

2. Predlog akcijskega načrta

Akcijski načrt je bil pripravljen na podlagi opravljene analize stanja in potreb mestnega središča na področjih prometne ureditve in gospodarske aktivnosti ter na podlagi pridobljenih informacij in znanj v okviru izmenjave izkušenj projektnih partnerjev. Z anketiranjem obiskovalcev in poslovnih subjektov, ki delujejo v mestnem središču so se identificirale potrebe po zmanjšanju prometa motornih vozil znotraj območja za pešce, zmanjšanju motornega prometa na širšem območju mestnega središča ter povečanju atraktivnosti mestnega središča z namenom povečanja obiska in pozitivnega vpliva na drobno gospodarstvo mestnega središča.

Cilji:

- Zmanjšanje motornega prometa, ki je povezan z dostavo blaga v mestnem središču;
- Zmanjšanje onesnaženosti zraka mestnega središča zaradi motornega prometa;
- Nameniti več prostora v mestnem središču trajnostnim oblikam mobilnosti, zlasti pešcem;
- Povečanje atraktivnosti mestnega središča za večjo obiskanost in rast drobnega gospodarstva.
- Izboljšanje stanja okolja zaradi zmanjšanja emisij iz motoriziranega prometa in zmanjšanja hrupa.

Akcijski načrt se osredotoča na področje mobilnosti mestnega središča in predlaga ukrepe za obdobje 2019 - 2021, opredeljuje odgovorne za implementacijo posameznega ukrepa kot tudi stroške in možne vire financiranja posameznega ukrepa. Kratki opisi ukrepov vključujejo tudi informacijo o predstavitvi dobrih praks v okviru študijskih obiskov projekta RESOLVE.

V okviru akcijskega načrta so bila opredeljena tri področja ukrepanja, in sicer:

1. Okolju prijaznejša dostava blaga poslovnim subjektom v središču mesta
2. Izboljšan "modal split" v mestnem središču
3. Sodelovanje, komuniciranje in informiranje

V nadaljevanju je predstavljen nabor predlaganih ukrepov v okviru posameznega področja.

Področje 1: Okolju prijaznejša dostava blaga poslovnim subjektov v središču mesta

UKREP 1:	Dostava z električnimi vozili	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Izbrana dostavna podjetja	do konca 2019
Kratek opis ukrepa:	<p>Ukrep vključuje uvedbo dostav v mestno središče z električnimi vozili pri čemer se posebno pozornost nameni območju za pešce. Ukrep se vzpostavi na podlagi spremembe Odloka o občinskih cestah, ki ga je Mestni svet MOM sprejel v letu 2018. V sklopu spremembe, ki se osredotoča na območje za pešce se vstop vozil dostavnih podjetij, izven opredeljenega dostavnega časa, dovoljuje samo še z električnimi vozili. Sektor za promet ter Medobčinski inšpektorat in redarstvo Maribor bosta sodelovala pri implementaciji ukrepa.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
	Zasebni viri dostavnih podjetij	
Kazalniki uspešnosti:	<p>Vzpostavljena storitev dostave z električnimi vozili.</p> <p>Delež dostav v mestnem središču opravljenih z električnimi vozili.</p> <p>Zmanjšanje emisij CO₂ in drugih onesnaževal v mestnem središču.</p>	

UKREP 2:	Dostava z dostavnimi (cargo) kolesi	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Dostavno podjetje v sodelovanju z Mestno občino Maribor	Dostavno podjetje	do konca 2019
Kratek opis ukrepa:	<p>Ukrep je zasnovan kot pilotni projekt in vključuje vzpostavitev dostave v mestnem središču z uporabo dostavnih koles (cargo koles). V mestnem središču se zagotovi prostor za hrambo koles in skladiščenje pošiljk za dostavno podjetje.</p> <p>Dostavna podjetja beležijo več kot 30% letno rast števila paketov v dostavi in je predvidljivo, da se bo v naslednjih letih število paketov podvojilo. Zato se z vzpostavitvijo tega ukrepa v območju za pešce postopno predvideva zmanjšanje motornih vozil.</p> <p>Večina logističnih podjetij ima v svojih družbenih zavezah zapisano predanost bolj »zeleni dostavi«, zato so nekatera v kolesni dostavi prepoznale izpolnitev teh zavez. Prepustili so del svojih paketov v dostavo kolesarjem. Hkrati so pridobili tudi druge koristi, saj v peš coni dostava in prevzem s kolesi nista časovno omejena, kar jim omogoča neomejen dostop do strank, ki se nahajajo v conah, kjer je promet z dostavnimi vozili omejen. Kolesna dostava je prepoznana kot družbeno koristno delovanje in jo podpirajo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Evropska unija, Zavod za zaposlovanje RS (v okviru izvajanja učnih delavnic za poklic kurir/kolesar), ter dostavna podjetja kot so DPD in GLS.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
	V začetku delovanja javni viri (izobraževanje za poklic kurirja, poslovni prostori za socialno podjetje), nato zasebni	
Kazalniki uspešnosti:	Vzpostavitev pilotnega projekta. Delež dostav v mestnem središču opravljenih z dostavnimi kolesi. Zmanjšanje emisij CO ₂ in drugih onesnaževal v mestnem središču.	

Področje 2: Izboljšan "modal split" v mestnem središču

Poleg ukrepov za zmanjšanje motornega prometa iz naslova dostave je potrebno v mestnem središču zmanjšati tudi individualno rabo avtomobila in si prizadevati k povečanju deleža pešcev in kolesarjev. V okviru obravnavanega področja se je pripravil nabor ukrepov, ki predvidevajo vzpostavitev sklenjenega omrežja kolesarskih povezav do posameznih mestnih četrti, izboljšanje in nadgradnja obstoječe infrastrukture za pešce in kolesarje v mestnem središču in izboljšanje ponudbe javnega prevoza v obliki vzpostavitve brezplačnega prevoza za premagovanje poti v območju za pešce. Z vzpostavitvijo predvidenih ukrepov se predvideva povečanje privlačnosti mestnega središča in posledično ugoden vpliv na poslovanje subjektov v mestnem središču.

UKREP 3:	Uvedba mini električnega vozila v območju za pešce	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Marprom, Mariborski potniški promet	Od 2018
Kratek opis ukrepa:	<p>Ukrep vključuje uvedbo nove, brezplačne storitve v ponudbi javnega potniškega prometa – mini električno vozilo, ki občanom in obiskovalcem olajša dostop do trgovin, gostinskih lokalov, različnih ustanov in znamenitosti v mestnem središču ter obisk prireditev in dogodkov. Mini električno vozilo nima začrtane poti in postajališč. Vozi znotraj območja za pešce, do tržnice in na Lent. Vozilo je namenjeno vsem obiskovalcem mestnega središča, ki potrebujejo kratek predah na poti do zelenega cilja.</p> <p>Storitev brezplačnega prevoza v peš coni se promovira z letaki, zloženko in promocijskimi aktivnostmi v mestnem središču (gostinski sektor in trgovina na drobno) ter ob tednu mobilnosti in drugih dogodkih na temo trajnostne mobilnosti in podnebnih sprememb.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
	Mestna občina Maribor	
Kazalniki uspešnosti:	Število uporabnikov vzpostavljenе storitve.	

UKREP 4:	Ureditev skupnega prometnega prostora na Koroški cesti in delu Glavnega trga	
Tip ukrepa:	Trd ukrep (hard measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo, širša javnost (mediji, prebivalci).	Do 2020
Kratek opis ukrepa:	<p>Ukrep uvedbe skupnega prometnega prostora kot eksperimentalna prometna ureditev je pristop, ko pešci, kolesarji, javni potniški promet in nekatere vrste motornega cestnega prometa uporabljajo isto površino, v eni ravnini, pri čemer imajo pešci prednost. Na območju ožjega Glavnega trga in Koroške ceste od Glavnega trga do križišča nad tržnico se spremeni prometni režim, zamenja celotni tlak, postavi urbana oprema in postavijo ulične svetilke. Tlakovanje in urbana oprema na območju ožjega Glavnega trga in Koroške ceste od Glavnega trga do križišča nad tržnico se uredi tako, da se vzpostavi skupna prometna raba površin.</p> <p>Z investicijo bo območje oblikovano kot kakovosten in sodoben javni prostor, ki gradi na obstoječi prostorski zasnovi območja.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
4,7 mio EUR	2,1 mio EUR – Kohezijski sklad 2,6 mio EUR - MOM	
Kazalniki uspešnosti:	Vzpostavljen skupni prometni prostor. Sprememba v "modal splitu" v centru mesta - višji delež pešcev in kolesarjev.	

UKREP 5:	Ureditev skupnega prometnega prostora na Cafovi ulici	
Tip ukrepa:	Trd ukrep (hard measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo, širša javnost - mediji, prebivalci, izobraževalne institucije s sedežem na Cafovi ulici	do 2020
Kratek opis ukrepa:	V okviru ureditve Cafove ulice v Mariboru je predvidena uvedba skupnega prometnega prostora kot eksperimentalne prometne ureditve. Skupni prometni prostor se uvaja na območju, kjer je prej potekal motorni promet z namenom izboljšanja bivanjskih pogojev. Na tem območju se bo izvedla preureditev in prenova tlakovanja in postavila urbana oprema. Pri vstopu in izvozu v ulico se omeji dostop motornih vozil s pogrezljivimi stebrički, nivojsko se poveže prostor v celoto, tako da omogočimo nemoteno prehajanje pešcem in kolesarjem.	
Stroški:	Viri financiranja:	
490.000 EUR	320.000 EUR - Kohezijski sklad 175.000 EUR - MOM	
Kazalniki uspešnosti:	Vzpostavljen skupni prometni prostor Sprememba v "modal splitu" v centru mesta - višji delež pešcev in kolesarjev.	

UKREP 6:	Uvedba pilotnega projekta »parklet«	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	širša javnost (prebivalci, nevladne organizacije, gostinci, trgovci)	2019 - 2020
Kratek opis ukrepa:	<p>Mestna uprava si prizadeva izboljšati javni prostor za meščane in obiskovalce mesta na način, da javne površine za mirujoči promet preoblikuje v prostor za sprostitev, počitek in druženje.</p> <p>V ta namen bomo izvedli pilotni projekt imenovan »parklet«, kjer bomo na javni površini začasno ukinili nekaj parkirnih mest in na njih namestili klopi in stojala za kolesa. <i>Parklet</i> je angleška izpeljanka iz besed <i>park</i> in <i>let</i> in označuje improvizirano zeleno površino, ki se s pločnika razširi do vozišča na način, da zasede enega ali več parkirnih mest ter tako ustvari več prostora za ljudi.</p> <p>V okviru projekta RESOLVE bomo izvedli tudi monitoring uporabe »parkleta«. V kolikor bo projekt pozitivno sprejet med meščani, lahko mestna uprava sprejme odločitev o trajni namestitvi opreme.</p> <p>Ukrep »Parklet« uvaja v okviru projekta RESOLVE partner projekta Manchester (Transport for Greater Manchester), s katerim bomo izmenjali izkušnje pri implementaciji.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
15.000 EUR	Mestna občina Maribor, Program INTERREG EUROPE	
Kazalniki uspešnosti:	<p>Vzpostavljen pilotni projekt »Parklet«</p> <p>Sprememba v "modal splitu" v centru mesta - višji delež pešcev in kolesarjev.</p>	

UKREP 7:	Ureditev kolesarske infrastrukture	
Tip ukrepa:	Trd ukrep (hard measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo, Mariborska kolesarska mreža	2019 - 2020
Kratek opis ukrepa:	<p>Namen investicije je vzpostaviti sklenjene kolesarske povezave med mestnimi četrtmi in krajevnimi skupnostmi, da bodo varne in uporabne tudi za manj vešče kolesarje ter da bodo ponujale dobro (hitro in varno) alternativo vožnji z osebnim avtomobilom. Z izgradnjo ustreznih kolesarskih povezav želimo tam, kjer kolesarske povezave ne obstajajo, te izgraditi in tam, kjer kolesarska infrastruktura sicer obstaja, a ne dosega standardov, to izboljšati.</p> <p>Projekt Ureditev kolesarske infrastrukture je sestavljen iz več povezanih odsekov na območju mestnih četrti, krajevnih skupnosti, mestnega središča ter deloma tudi med sosednjimi občinami (Dravska kolesarska pot).</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
3,3 mio EUR	Evropski strukturni in investicijski skladi (ESRR, KS) MOM	
Kazalniki uspešnosti:	<p>Vzpostavljena sklenjena kolesarska povezava med mestnimi četrtmi in krajevnimi skupnostmi</p> <p>Sprememba v "modal splitu" - višji delež kolesarjev</p>	

UKREP 8:	Vzpostavitev sistema izposoje/souporabe koles	
Tip ukrepa:	Trd ukrep (hard measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Zasebni subjekt v sodelovanju z MOM	2019 - 2020
Kratek opis ukrepa:	<p>Namen projekta je vzpostavitev sistema izposoje/souporabe koles v MOM, ki bo namenjen občanom MOM in obiskovalcem. Z možnostjo izposoje koles želimo ljudem omogočiti trajnosten, okoljsko, zdravstveno in energetsko učinkovit način prevoza po mestu. Ukrep bo pripomogel k doseganju okoljskih ciljev v občini, kot so čistejši zrak, manj emisij CO₂, manj hrupa v mestu ter posledično izboljšanje zdravja občanov. Hkrati se bo zmanjšala tudi raba energije v prometu. V okviru ukrepa se vzpostavi 12 izposojevalnih mest za kolesa v okviru katerih se v izposajo ponudi 120 koles.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
	zasebni	
Indikatorji uspešnosti:	<p>Vzpostavljen sistem izposoje koles</p> <p>Število uporabnikov na mesec/leto</p>	

Področje 3: Sodelovanje, komuniciranje in informiranje

Izbrani ukrepi se izvedejo z namenom izboljšanja sodelovanja med mestno upravo, trgovci na drobno in drugimi subjekti, ki delujejo v mestnem središču in z namenom promocije mestnega središča kot privlačne mestne destinacije.

UKREP 9:	Izboljšana komunikacija med mestno upravo in deležniki mestnega središča	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor	Trgovci na drobno in gostinci v mestnem središču Zavod za turizem Maribor	2019-2020
Kratek opis ukrepa:	<p>Rezultati raziskave, ki je bila opravljena prvič v letu 2017 med trgovci in gostinci mestnega središča in ponovljena v letu 2018 so pokazali, da je komunikacija med mestno upravo in deležniki mestnega središča nezadostna. V okviru raziskave se je ugotovila potreba po permanentnem sodelovanju, informiranju, komuniciranju in povezovanju posameznih vsebin in aktivnosti mestnega jedra. Prepoznala se je potreba po ustreznem upravljanju mestnega središča.</p> <p>V okviru ukrepa bo občina sprejela ustrezne organizacijske ukrepe za vzpostavitev boljših pogojev sodelovanja in izvajanja specifičnih aktivnosti s končnim ciljem spodbujanja ponudbe in oživitve mestnega središča.</p>	
Stroški:	Viri financiranja:	
V okviru dela mestne uprave.	/	
Kazalniki uspešnosti:	<p>Število izvedenih aktivnosti in ostalih sodelovalnih dogodkov med vključenimi subjekti</p> <p>Vzpostavitev upravljanja mestnega središča</p>	

UKREP 10:	Dejavnosti informiranja, promocije in ozaveščanja na področju trajnostne mobilnosti	
Tip ukrepa:	Mehek ukrep (soft measure)	
Odgovorni za izvedbo:	Vključeni subjekti:	Časovnica:
Mestna občina Maribor in Zavod za turizem	Mestna občina Maribor Zavod za turizem Zunanji strokovni partnerji	kontinuirano
Kratek opis ukrepa:	<p>Ukrep vključuje izvedbo aktivnosti informiranja in izobraževanja s področja mobilnosti za različne ciljne skupine. Ukrep vključuje aktivnosti kot npr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprava različnih letakov in brošur, - spodbujanje uporabe na novo vzpostavljenih, mobilnostnih storitev in infrastrukture za pešce in kolesarje, - promocijske table in prometna signalizacija - izvedba motivacijskih aktivnosti za uporabnike različnih načinov potovanja, - organizacija delavnic, - promocija na novinarskih konferencah in drugih dogodkih (Evropski teden mobilnosti, dogodki na temo podnebnih sprememb,...) 	
Stroški:	Viri financiranja:	
še ni določeno	MOM, EU skladi	
Kazalniki uspešnosti:	Število promocijskih tiskovin in aktivnosti, informacijskih tabel in ljudi, ki sodeluje v specifičnih aktivnostih	